

एस्तरया सफू म्हसीका

एस्तरया सफुलिइ जूगु घटना फारस देशयाम्ह जुजु अहासूरस चिकुलाबलय् च्वनीगु दरबारय् जूगु खः।

व हे दरबारयाम्ह रानी एस्तर थ्व सफूयाम्ह मू मनू खः। व मां बौ मदुम्ह छम्ह यह्दी खः। वया तःबाया काय् मोर्दैकैनं वयात थःम्ह म्हाय् थें यानाः लहिनातःगु खः। व तसकं बांलाःम्ह व ब्याहा मज्जनिम्ह मिसा खः। अथे जुयाः हे व रानी जुइदत।

वं ज्यान पानाः यह्दीतय्त इमि शत्रुतय्गु ल्हातं नाश जुइगुपाखें बचय् यात। व खँ थ्व सफुलिइ बांलाक च्वयातःगु दु।

पूरीम धाःगु नखः गथे यानाः शुरु जुल अले उकिया अर्थ छु खः धकाः नं थ्व सफुलिइ च्वयातःगु दु।

थ्व सफू सुनां च्वःगु धकाः सी मदु। अयनं यह्दी जातिया बारे बांलाक स्यूम्ह मनुखं थ्व च्वःगु खः धकाः झीसं सीकाकाये फु।

थ्व सफू ४६५ ई.पू.पाखे अहासूरस सीधुंकाः च्वःगु खः। थ्व सफूया घटना एज्रा व नेहेम्याहया सफूया घटना स्वयाः छगू पुस्ता न्ह्यः जूगु खः।

धलः पौ

एस्तर रानी जूगु १:१-२:२३

हामानं यह्दीतय्त नाश यायेगु ग्वसाः ग्वःगु ३:१-५:१४

हामानयात ज्यान सजाय ब्यूगु ६:१-७:१०

यह्दीतय्सं थः शत्रुतय्त बुकूगु ८:१-१०:३

एस्तर

वशती रानीपाखें अहासूरस जुजुया अपमान

¹ अहासूरस जुजुया पालय् जूगु घटनात थन बयान यानातःगु दु। उगु इलय् थ्व हे अहासूरस जुजुं भारतनिसें कूश देश तक सछि व निइन्हय्गू प्रान्तय् शासन याइगु खः।

² उबलय् अहासूरस महाराजं थःगु राजधानी शूशनय् च्वंगु गद्दीं शासन याइगु खः।

3 वं शासन याःगु स्वदं दुबलय् थः फुक्क भारदारत व हाकिमतयत् सःताः तःधंगु भव्य न्यायकल। राजकुमारपि, फारसी व मादी सेनातय् मू नायःत व प्रान्त प्रान्तया बडा-हाकिमत नं लायकुलिइ थ्यंकः वल।

4 सखि व चयन्ह तक जुजुं थःगु राज्ययागु झःझः धाःगु तःजिगु सम्पत्ति व वैभव क्यन।

5 अनं लिपा जुजुं थःगु राजधानी शून शहरय् च्वपिं तःधपिं, चिधपिं, सकलें मनुतयत् सःताः भव्य नकल। थुकथं जुजुया लायकूया न्ह्यःने च्वंगु बगैचाय् भव्य नयेगु ज्या न्हयन्ह तक जुल।

6 बगैचाय् तुयुगु व वँचुगु सूती कापःया पर्दात यख्खानातःगु खः। उपिं पर्दात दुरु ल्वहंया थामय् दुगु वहःया चाःचाय् तुयुगु व प्याजी रंगयागु सूती कां चिनातःगु दु। ह्याउँगु ल्वहं, दुरु ल्वहं, मोती व मेमेगु मू वंगु ल्वहँतं छायापिया तःगु बैय् लुँ व वहःया सोफात तयातःगु दु।

7 थीथी कथंयागु लुँयागु ख्वल्चाय् जुजुं दरबारय् त्वनीगु दाखमघ नुगः मस्यासें सकसितं त्वनेत इनाबिल।

8 अन सुयातं करं त्वंकेगु नियम मदु। बरु फुक्क मनुतयगु इच्छा थुइकी धकाः महाराजं थःगु धुकुति दाखमघ त्वंकीपि च्यःतयत् उजं बियादिल।

9 उगु हे इलय् रानी वशतीं नं जुजु अहासूरसया लायकुलिइ मिसातयत् सःताः भव्य नकल।

10 न्हयन्ह खुन्ह महाराज नं दाखमघ त्वनाः लसतां हनाच्चन। अले वं थःगु सेवा याइपिं न्हयम्ह नपुंसकत महमान, बिज्था, हर्बोना, बिग्ता, अबगथा, जेथेर व कर्कासयात सःतल।

11 इमित रानी वशतीयात श्रीपेच पुइकाः थःथाय् हजि धकाः जुजुं उजं बिल। रानी तसकं बांलाःम्ह हिसि दुम्ह जुयाच्चन। उकिं वं वयागु हिसि सकल मनुत व भारदारतय् न्ह्यःने क्यने मास्ति वय्कूगु खः।

12 इमिसं वनाः महाराजयागु उजं रानी वशतीयात न्यंकल। तर रानी वये मानय् मजुल। उकिं जुजु तसकं तम्बल, तमं मि जुल।

13 नियम कानूनकथं छु याःसा जी धकाः सःस्यूपि मनुतय्के महाराजं सल्लाह काल।

14 महाराजं अप्वः यानाः देशया कानून व नियम स्यूपि फारस व मादीया न्हयम्ह भारदारत कर्शेना, शेथार, अद्माथा, तर्शीश, मेरेस, मर्सेना व ममूकानपिन्के सल्लाह

काइगु खः। इपि महाराजलिसे सतीपि खः, थुपि न्हय्म्ह महाराजया न्ह्यःने वनेगु अधिकार दुपि खः अले इमित देशय् तःधंगु मान व पद नं बियातःगु खः।

15 महाराजं इमित न्यन, “नपुंसकपाखें जिं बियागु उजं मानय् मयाइम्ह रानी वशतीयात गज्याःगु सजौय बी माली? कानूनं छु धाइ?”

16 अले ममूकानं महाराज व सकलें भारदारतय् न्ह्यःने थथे लिसः बिल, “रानी वशती महाराजयागु जक मखु महाराज अहासूरसया फुक्क प्रान्तया भारदार व मनूतयगु बेइज्जत याःगु दु।

17 रानी थथे याःगु ज्या फुक्क मिसातय्सं न्यनी अले थुकि यानाः इमिसं नं थः भाःतयात मानय् मयाइ। अले इमिसं थथे धाइ, ‘महाराज अहासूरसं रानी वशतीयात थःथाय् हयेत उजं बियादिल तर रानी वये मानय् मजुल।’

18 रानी थुकथं व्यवहार याःगु खँ फारस व मादीया भारदारतय् कलाःपिन्सं न्यनेवं हे इमिसं नं थः भाःतपिन्त अथे हे व्यवहार याइ। अले थुकि यानाः फुक्कभनं थः भाःतपिन्त हनाबना तयेगु त्वःताछवइ अले भाःतपि थः कलाःपिनापं तम्बइ।

19 “छसपोलया इच्छा दःसा वशती रानी थनिनिसें गुबलें छसपोलया न्ह्यःने वये दइ मखु धकाः शाही उजं बियादिसँ। थ्व उजं फारस व मादीतयगु कानूनय् गुबलें महिलिगुकथं च्वकादिसँ। अले वशती रानी स्वयाः बहःम्ह व बांलाःम्ह मिसायात रानी जुइ बियादिसँ।

20 थुकथं जुजुयागु शाही उजं देशय् सकसितं न्यंकीबलय् तःमि, चीमि सकलें मिसापिन्सं थःथः भाःतपिनिगु हनाबना तयेगु याइ।”

21 जुजु व सकलें भारदारपिन्सं थ्व सल्लाह यय्कल अले महाराजं ममूकानया सल्लाहकथं ज्या यात।

22 अनलि सकल मिजंत थथःगु छँय् मालिक जुइ अले वयागु उजं सकल छँजःपिन्सं मानय् याये हे माः धकाः महाराजं फुक्क प्रान्तय् थीथी भाय् ल्हाइपिन्त इमिगु थथःगु भाषां व लिपिकथं थःगु उजं च्वयाछवत।

2

न्हम्ह रानी माःगु

1 थनलिपा थःगु तं क्वलाये धुंकाः जुजुं वशती रानी वं याःगु ज्याया विरोधय् पिकाःगु उदीं लुमकाच्चन।

2 अथे जुयाः जुजुयात सल्लाहबीपि थः भारदारतय्सं थथे सल्लाह बिल, “छसपोलया निंति बांबांलाःपिं ब्याहा मजूनिपि मिसात मालेत छवयादिसँ।

3 छसपोलं थः भारदारतयत् देशया फुक्क प्रान्तय् दुपि बांबांलाःपि बिया मछ्वनिपि मिसात राजधानी शूशनय् च्वंगु मिसात तइगु दुनेया लायकुलिइ हयेत उजं बियादिसँ। अले इमित जुजुया मिसात कःघाना च्वंम्ह नपुंसक हेगेयात जिम्मा बियादिसँ। इमित थीथी कथंया समाः ज्वलं नं बियादिसँ।

4 अले छसपोलं गुम्ह मिसा यय्कादी वयात हे वशती रानीया पलेसा रानी दय्कादिसँ।” जुजुयात थ्व सल्लाह येल अले वं अथे हे यात।

5 राजधानी शूशनय् मोर्दैकै नां दुम्ह छम्ह यह्दी च्वनीगु जुयाच्वन। मोर्दैकै याईरया काय्, शिमीया छय् व कीशया छुइ अले बेन्यामीन कुलयाम्ह खः।

6 बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं यह्दाया जुजु यहोयाकीननापं ज्वनाः यस्शलेमं यंकूपिनिगु पुचलय् मोर्दैकैया परिवार नं दुगु जुयाच्वन।

7 मोर्दैकैया एस्तर नांयाम्ह ककाया म्हाय् छम्ह दु। एस्तरया हिब्रू नां हदस्सा खः। व तसकं बांलाःम्ह व हिंसि दुम्ह खः। वया मां-बौ सीधुंकाः मोर्दैकै वयात थः म्हाय् थें यानाः लहिनातःगु खः।

8 जुजुया उजं न्यंके धुंकाः राजधानी शूशनय् यक्व मिसात हल। उपि मध्ये एस्तर नं छम्ह खः। अले वयात नं मिसात च्वनीगु दुनेया लायकुलिइ जुजुया मिसात कःघाना च्वंम्ह नपुंसक हेगेयात जिम्मा बिल।

9 एस्तरयात खनाः हेगे तसकं लय्तायाः वयात यय्कल अले एस्तरं वपाखें दया काये खन। थर्थे हे वं एस्तरयात समाः यायेत समाः ज्वलं व थीथी कथंया नसाज्वलं हयाबिल। एस्तरयात मिसात च्वनीगु लायक्या दुनेयागु दक्वसिबय् बांलाःगु थासय् यंकातल अले वयात समाः यायेत न्हय्म्ह लायकुलिइ ल्ययातःपि भ्वातिं छवत।

10 मोर्दैकैया आज्ञा कथं एस्तरं थः छम्ह यह्दी खः धयागु खँ सुपिकातःगु जुयाच्वन।

11 एस्तरयात छुं जुइ ला धकाः सीकेत मोर्दैकै न्हियान्हिथं मिसात तइगु छँया चुकया लिक्क चाःहिला च्वनीगु

12 मिसायात महाराज अहासूरसया न्हाःने यंके न्हाः वयात दच्छि थीथी कथं समाः यायेगु याइ, खुला तक मूर्या चिकं व खुला तक चिकं व अन्तरया चिकं नं थाकेगु याइ। अले तिनि छम्ह छम्ह यानाः पालंपाः जुजुयाथाय् यंकीगु खः।

13 सुं नं मिसा जुजुया लायकुलिइ वनीबलय् वं पवंगु न्हाथें ज्याःगु खँ वयात मिसात तइगु छँनं यंके बी।

14 बहनी व जुजु थः च्वनीगु क्वथाय् वनीगु अले कन्हय् सुथय् व मिसात तइगु मेगु छैय् नपुंसक शाशगजया जिम्माय् वनीगु खः। जुजुं नां कयाः मसःतुतले व हाकनं जुजुयाथाय् वने दइ मखु।

एस्तर रानी जूगु

15 एस्तरया बौ अबीहेल खः। व मोर्दैकैया कका खः। थ्व हे मोर्दैकैया थः म्हाय् थें लहिनातःम्ह एस्तरया जुजुयाथाय् वनेगु पाः वल। वं मिसातय्त कःघाना च्वंम्ह नपुंसक हेगें सल्लाह ब्यूगु खँ बाहेक मेगु छुं नं मयंकू। एस्तरयात खँक्वसिनं तसकं बांलाः ताय्केगु खः।

16 थुकथं अहासूरसं राज्य याःगु न्हय्दँया तेबेत धाइगु झिला दुबलय् एस्तरयात जुजु च्वनेगु थासय् यंकल।

17 जुजुं मेपिं ब्याहा मजूनपिं मिसातय्त स्वयाः एस्तरयात यक्वः माया यात। अले वयात तसकं ययंकल। अले वयागु छेनय् श्रीपेच पुइकाः वशतीया थासय् वयात रानी यात।

18 अनंलि जुजुं एस्तरयात तःधंगु मान बियाः सकल भारदारत, हाकिमतय्त सःताः तःधंगु भवय न्यायकल। अले जुजुं फुक्क प्रान्तय् बिदा बीगु घोषणा यात अले जुजुं बीमाःगु कोसेलि इनाबिल।

मोर्दैकेनं जुजुयागु ज्यान बचय् याःगु

19 निक्व खुसि जुजुं ब्याहा मजूनपिं मिसात मुंकूबलय् मोर्दैकै जुजुया लाय्कूया मू ध्वाखाय् च्वनाच्चंगु खः।

20 मोर्दैकेनं धार्थे एस्तरं थः यहदी खः धयागु खँ सुयातं मसीकू। थ्व खँ मोर्दैकेनं धाःगु खः अले वं थ्व खँ मचां थें बांलाक मानय् यात।

21 छन्हु मोर्दैकै जुजुया ध्वाखाय् च्वनाच्चंबलय् निम्ह जुजु ध्वाखा पिवाः बिगथाना व तैरेश जुजुनापं असन्तोष जुयाः जुजुयात स्यायेगु ग्वसाः ग्वल।

22 थ्व मोर्दैकेनं सियाः एस्तर रानीयात धयाबिल। रानीं मोर्दैकैया नां कयाः जुजुयात थ्व खँ धयाबिल।

23 थ्व खँयात कयाः न्यंकं दुवालाः स्वःबलय् धात्थें खः धयागु दसि लुल अले जुजुं उपि निम्ह मनूयात थामय् यख्खायाः स्यानाबिल। थुपिं फुक्कं खँ जुजुयागु न्ह्यःने इतिहासया सफलिइ च्वल।

3

यह्दीतयूत नाश यायेगु हामानया ग्वसा:

1 छुं ई लिपा अहासूरस जुजुं अगागी हम्मदाताया काय् हामानयात वनापं ज्या याइपिं मेपिं भारदारत स्वयाः अप्वः पद थकयाः देय्या प्रधान मन्त्री यात।

2 सकल भारदारतयसं जुजुं उजं ब्यूकथं हामानयात पुलि चुयाः भागि याइगु खः। मोर्दैकैनं धाःसा वयात पुलि चुयाः भागि याइ मखुगु जुयाच्वन।

3 छन्हू लाय्कूया हाकिमतयसं मोर्दैकैयात न्यन, “छिसं छाया जुजुया उजं मानय् मयानागु?”

4 इमिसं न्हियान्हिथं वयात थथे हे जक न्यनीगु। तर वं उमिगु खँयात वास्ता हे मयाः। थथे मोर्दैकैनं मानय् मयाःगु खँ हामानं सह याइ कि मयाइ धकाः सीकेगु नितिं इमिसं हामानयात थव खँ न्यंक वन। छायाधाःसा “जि यह्दी खः” धकाः मोर्दैकैनं इमित धाःगु खः।

5 मोर्दैकैनं पुलि चुयाः भागि मयाःगु खँ हामानं सिल अले व तसकं तम्बल।

6 हामानं मोर्दैकै यह्दी खः धयागु खँ सिसैलि वयात जक सजॉय मब्युस्य अहासूरसया फुक्क देशय् च्वंपिं यह्दीतयूत व मोर्दैकैयात स्यायेगु उपाय माल।

7 अहासूरस जुजुया झिनिदैया न्हापांगु ला वा निसान लाय् हामानया न्हाःने न्हि व ला क्वःछीगु नितिं इमिसं चिष्टा तल। व चिष्टायात “पूर” धकाः धाइगु खः। चिष्टा झिनिंला दुखुन्हू वा अदार ला खुन्हू लात।

8 अले हामानं अहासूरस जुजुयात धाल, “छसपोलया राज्य दुने छगू जाति देय्या फुक्क प्रान्तय् मनूतय् दथुइ च्वनाच्वंगु दु। इपिं ब्यागल च्वना वयाच्वंगु दु। इमिगु रितिथिति मेगु फुक्क जातितय्गु स्वयाः पा। इमिसं छसपोलया नियम कानून नं मानय् मयाः। छिसं इमित सह यानाच्वनेगु बांलाः मजू।

9 यदि छसपोलया इच्छा दत धाःसा इमित नाश यानाछ्वयेगु नितिं छगू उजं पौ च्वयाबियादिसँ। थव ज्या याइपिं छसपोलया हाकिमतय्गु नितिं जिं जुजुया धुकुति जम्मा यायेत स्वगू लाख पिइद्रः किलोग्राम वहः बी।”

10 अले जुजुं राज्यया छाप दुगु अंगूथःगु पचिनं त्वयाः यह्दीतय् शत्रु हम्मदाताया काय् हामानयात बियादिल।

11 जुजुं हामानयात धाल, “थव वहः थके ति! उपिं मनूतयूत छन्त छु याये मास्ति व व हे या!”

12 अनलि न्हापांगु लाया झिंस्वन्हु खुन्हु जुजुया सकल छ्यान्जेतयत् सःतल। अले हामानया उजंकथं जुजुया मन्त्रीत, फुक्क प्रान्तयापि बडा-हाकिमत अले देशया थीथी जातियापिनिगु नायःतयत् अहासूरसया नामय् व जुजुयागु हे छाप तयाः इमिगु थःगु हे भाषां पौ च्वयाः छवत।

13 उजं पौ ज्वनाः हुलाकीत देशया फुक्क प्रान्तय् वन। उकी थ्व उजं दु, अदार धाइगु झिंनिलाया झिंस्वन्हु खुन्हु फुक्क यहदीतयत्, ल्याय्म्हपिं, बुरापिं, मिसात, मस्तयत् छन्हु हे स्यानाछव। भचानं दयामाया मयासें इमित स्यानाछव अले इमिगु सम्पत्ति लाका का।

14 थ्व उजं फुक्क प्रान्तय् कानूनकथं पिकाः अले मनूत उखुन्हुया लागिं थम्हं यायेमाःगु ज्या यायेत तयार जू धकाः थ्व जुजुया उजं देशयापि फुक्क मनूतयथाय् छवल।

15 जुजुया उजं राजधानी शूननय् च्वपिं सकल प्रजातयत् न्यंकल। हुलाकीत याकनं वनाः थ्व समाचार प्रान्त प्रान्तय् थ्यंकल। शूनन शहरय् हलचल जुल। जुजु व हामान धाःसा त्वनेत फेतुल।

4

मोर्दैकेनं एस्तरयाके ग्वाहालि फ्वंगु

1 थ्व फुक्क खँ न्यनेवं मोर्दैकेनं थःगु वसः खुत, भांग्रा फिनाः नलीं बुलाः तःसलं हालाः विलाप यायां शहरया प्यखेरं चाःहुलाजुल।

2 व राजदरबारया मू ध्वाखा तक वन, छायाःसा भांग्रा फिनातःम्ह सुं नं मनू दरबारय् दुने दुहां वने दइ मखु।

3 जुजुया उजं न्यंकूगु फुक्क प्रान्तय् यहदीत ख्वख्वं अपसं च्वनाः तसकं दुःख मन तायेकाः विलाप यात। इपिं मध्ये यक्वसिनं भांग्रा फिनाः नउलय् ग्वारातुलाच्चन।

4 एस्तर रानीया भ्वाति व नपुंसकत वयाः मोर्दैकेनं छु याःगु खः व वयात न्यंकल, अले एस्तरं तसकं दुःख मन ताय्कल। भांग्रा त्वयाः लं फ्यु धा धकाः मोर्दैकेया निति लं बियाछवत। तर वं व मकाल।

5 अनलि एस्तरं थःगु सेवा यायेत तयातःम्ह जुजुया छम्ह नपुंसक हताकयात सःताः मोर्दैकेयात छु दुःख परेजुया च्वंगु दु, छाया थथे यानागु धकाः न्यना वा हूँ धकाः छवत।

6 हताक दरबारया लुखा न्ह्यःने च्वंगु शहरया चकंगु चोकय् वनाः मोर्दैकेयात नापलाः वन।

7 अले मोर्दैकैनं थःत छु जुयाच्चंगु खः व फुक्क खँ व हामानं यहदीतयत् नाश यायेगु नितिं गुलि धिबा जुजुया धुकुतिइ बी धकाः धाःगु खः व नं हताकयात कनाबिल।

8 यहदीतयत् नाश यायेगु उजं दुगु व शूशनय् पिकाःगु जुजुया उजं पौया छगू नक्कल वं हताकयात बिल। व यंका एस्तरयात ब्यु अले फुक्क खँ वयात कं अले वं जुजुयाथाय् वनाः धयाबीमा व थःगु जातिया मनूतयके जुजुया दया दयेमा धकाः मोर्दैकैनं एस्तरयाथाय् बुखँ बीत हताकयात लितछवल।

9 हताकं एस्तरयाथाय् वनाः मोर्दैकैनं धाःगु फुक्कं खँ न्यंकाबिल।

10 अले एस्तरं हताकपाखें हाकन थ्व बुखँ मोर्दैकैयाथाय् धयाछवल,

11 “भारदारतय्सं व प्रान्तया फुक्क थासय् च्वंपिं मनूतय्सं जुजुया थ्व आज्ञा सि हे स्यु, सुं नं मनु, व मिसा जुइमा वा मिजं जुइमा जुजुं मसःतुसे दुनेया चुकय् दुहां वल धाःसा वयात स्यानाछवइ। न्ह्याथेसां जुजुं लुँया राजदण्ड वयापाखें ल्हन धाःसा व बचय् जुइ। जि थः हे जुजुयाथाय् वने मदुगु स्विन्हु दये धुंकल।”

12 अले एस्तरं धाःगु खँ मोर्दैकैयात कन।

13 वं एस्तरयात थथे धकाः लिसः छवयाहल, “थथे बिचाः याये मते, छ दरबारय् दुने जुजुयाथाय् दुगुलि फुक्क यहदीतय् मध्ये छ छम्ह जक म्वाये फइ।

14 थज्याःगु इलय् छ सुम्क च्वन धाःसा यहदीतय्गु नितिं ग्वाहालि व छुत्कारा मेगु थासं हे वइ। छ व छिमि बौया सन्तान धाःसा नाश जुयावनी। सुनां स्यु धकाः थज्याःगु ईया लागिं हे छ रानी जूगु खः ला की?”

15 एस्तरं मोर्दैकैयात थथे लिसः छवयाहल,

16 “शूशनय् वनाः नापलाक्व फुक्क यहदीतयत् जिगु निति अपसं च्वनेत मुंकी। स्वन्हु स्वचा तक छुं नं नसा नये मते अले लः तकं त्वने मते। जि व जिमि भ्वातिं नं छिकपिं थें तुं अपसं च्वन। अनंलि कानूनया विरोध हे जूसां जि जुजुयाथाय् वने। थथे यानाः जि सीमासां सी।”

17 अनं मोर्दैकै वनाः एस्तरं उजं ब्यू थें हे यात।

5

एस्तरं जुजु व हामानयात भव्य सःतूगु

1 अपसं च्वंगु स्वन्हु खन्हु एस्तरं थःगु शाही वसः पुन। अले दरबारया दुने च्वंगु चुकय् वनाः दनाच्चन। उबलय् जुजु लुखापाखे स्वयाः सिंहासनय् फेतुनाच्चंगु खः।

2 जुजुं एस्तर रानीयात चुकय् दनाच्चंगु खन। एस्तर रानीयात खना: लयत्ताल, अले ल्हातय् दुगु लुँया राजदण्ड व पाखे ल्हन। एस्तर वना: राजदण्डयागु च्वकाय् ज्वंवन।

3 जुजुं वयात धाल, “रानी एस्तर छन्त छु माल? छं न्ह्यागु हे फ्वंसां बी, जिगु बच्छि राज्य तकं छन्त बी।”

4 एस्तरं लिस: बिल, “महाराज, छसपोलयात येल धा:सा जिं छिगु लागिं ज्वरय् यानागु भवय् भपीत थौं हामाननापं झासँ।”

5 एस्तर या:गु इच्छा पूर्वकेगु निति जुजुं थर्थे हे हामानयात स:तके छवत। अले जुजु व हामान एस्तरं ज्वरय् यानात:गु भवय् नयेत वन।

6 दाखमघ त्वँत्वं जुजुं एस्तरयात धाल, “छं जिके न्ह्यागु हे फ्वंसां जिं छन्त बी। छंगु इनाप छु ख: ? जिगु बच्छि राज्य तकं छन्त बी।”

7 एस्तरं लिस: बिल, “जिगु बिन्ति व इनाप थ्व दु,

8 छसपोलं जित: यय्कादियागु ख:सा जिं फ्वनागु खँ पूर्वकादीगु ख:सा अले जिं इनाप यानागु खँ छित: यल धा:सा, कन्हय् नं छसपोल व हामान जिं ज्वरय् यानागु भवय् भपीत झासँ। कन्हय् हे जिं छसपोलयात थ:गु खँ धाये।”

हामानं मोर्दकैयात स्यायेगु ग्वसा: ग्व:गु

9 उखुन्ह हामान लयत्तातां व खुसि जुजुं लिहां वन। तर वं मोर्दकैयात दरबारया मू ध्वाखाय् थ:गु न्ह्या:ने मदंसे व मग्यासँ च्वनाच्चंगु खना: व तसकं तंम्वल।

10 तर थम्हं थ:त क:घाना: व छँ वन।

अनंलि वं थ: पासापिन्त व थ: कला: जेरेशयात स:तके छवत,

11 अले हामानं इमित थ:के धन-सम्पत्ति व काय्पिं यक्व दु धका: धक्कु त्व:तल। जुजुं थ:त त:धंगु पद ब्यूगु व मेपिं भारदारत व हाकिमत स्वया: गुलि त:धं धका: इमित धक्कु त्व:तल।

12 हामाननं धाल, “उलि जक मखु, रानी एस्तरं ज्वरय् या:गु भवय् नयेत जुजु व जित: जक इनाप या:गु ख:। अले कन्हय् नं जित: जुजुनापं वं ज्वरय् या:गु भवय् नयेत इनाप या:गु दु।

13 गबले तक जिं यहूदी मोर्दकै दरबारया मू ध्वाखाय् फेतुनाच्चंगु खनी उबलय् तक व फुक्क जिगु निति छुनं मखु।”

14 अले वया कला: व सकल पासापिन्सं वयात धाल, “निइन्यागू मिटर त:जा:गु छगू फांसि बीगु थां थनादिसँ, अले सुथय् मोर्दकैयात थामय् यख्खाय् जुजुयात इनाप

यानादिसँ। अले खुसि जुया: जुजुनापं भवय् नयेत झासँ।” हामानयात थ्व खँ तसकं यल अले वं व फांसि बीगु थां धस्वाके बिल।

6

जुजुं मोर्दकैयात हनाबना या:गु

1 उखुन्ह चान्हय् जुजु घने मफुत, अथे जुया: भारदारतय्त स:ता: थ:गु शासनया इलय् जूगु फुक्क घटना च्वयात:गु सफू ब्वना: न्यंकैत उजं बिल। अले जुजुयात व ब्वना: न्यंकल।

2 उकी निम्ह ध्वखा ब्यूम्ह, बिग्थाना व तेरेशं जुजुयात स्यायेगु ग्वसा: ग्व:गु अले मोर्दकैनं व खँया बारे न्यंकूगुया बारे च्वयात:गु ख:।

3 थ्व ज्याया निति मोर्दकैयात छु इनाम व हनाबना ब्यूगु दु धका: जुजुं न्यन।

जुजुया सेवकतय्सं लिस: बिल, “मोर्दकैया निति छुं हे या:गु मदु।”

4 जुजुं न्यन, “पिनेयागु चुकय् सु दु?” उबलय् हे हामान जुजु लुखाया न्ह्य:ने थ:म्हं मोर्दकैयात फांसि बीगु सिँयागु थामय् यख्खाय्गु धका: जुजुयाके बिन्ति यायेत व:गु ख:।

5 अले जुजुया सेवकतय्सं लिस: बिल, “महाराज, हामान अन दु।”

जुजुं इमित धाल, “वयात दुने हजि।”

6 अले हामान दुने दुहां वल, जुजुं वयात धाल, “जिं छम्ह मनूयात हनेगु इच्छा दु, वयात गुकथं हनेमालि?” अले हामान थ:गु मनय् थथे बिचा: यात, “जुजुं सुयात हनेगु इच्छा यात जुइ? जि हे ला खनि?”

7 अथे जुया: हामान जुजुयात लिस: बिल, “हने मास्ते व:म्हय्सिगु निति,

8 वयागु निति जुजुं थ:म्हं हे फीगु वस:, जुजुं गइम्ह छेनय् शाही चिं दुम्ह सल हय्केबियादिसँ।

9 वयात हे जुजुया दक्वसिबय् त:धंम्ह भारदारं वस: फिका: सल गय्का: शहरया चुक चुकय् वना: थथे धा, ‘जुजुं हनेगु इच्छा या:म्ह मनूया निति छु या:गु दु, स्वयादिसँ।’ ”

10 अले जुजुं हामानयात धाल, “याकनं वना: छं धा:थें वस: व सल हिँ। अले यहूदी मोर्दकैयात हनेगु या। व दरबारया म् ध्वाखाय् च्वनाच्वंगु दु। छं धा:थें हे वया निति फुक्कं यानाब्यु। छुं नं मगा:मचा: मजुइमा:।”

11 अथे जुयाः हामानं वसः फिकाः हनेगु यात। अले सल कयाः वयात गयकाः शहरया चुक चुकय् थथे धाधां न्ह्यः न्ह्यः वन, “जुजुं हनेगु इच्छा याःम्ह मनूया निंति छु याःगु दु, स्वयादिसँ।”

12 अनंलि मोदैकै जुजुया मू ध्वाखाय् तुं लिहां वन। हामान धाःसा मछाय्काः नुगः पिच्याकाः हथासं थःगु छैय् लिहां वन।

13 अले वं थः कलाः जेरेश व थः फुक्क पासापिन्त अनं मोदैकैयात छु छु जूगु खः व फुक्क खँ न्यंकल। वयात सल्लाहबीपिं व वया कलातं थथे धाल, “मोदैकैया न्ह्यःने छिगु शक्ति कम जुयावंगु दु। व यहदी जाति खः, वया विरोधय् छिसं छुं याये फइ मखु, धातथें छि बरबाद जुइन।”

14 थथे इपिनापं खँ ल्हाना च्वंबलय् जुजुया नपुंसक भारदारत वयाः हामानयात रानी एस्तरं ज्वरय् यानातःगु भवय् नकेत हथासं यंकल।

7

हामानयात फांसि ब्यूगु

1 अले जुजु व हामान निक्व खुसि नं रानी एस्तरयाथाय् भवय् नयेत वन।

2 उखुन्हु नं जुजुं दाखमघ त्वँत्वं रानी एस्तरयात धाल, “रानी एस्तर छन्त छु माल? जितः धा, जिं छन्त व बी। छंगु इनाप छु खः? जिगु बच्छि राज्य तकं जिं छन्त बी।”

3 एस्तर रानीं लिसः बिल, “छसपोलं जितः माया यानादी धयागु खःसा अले जिगु बिन्तिइ छसपोल राजी जुयादीसा, हे महाराज, जि व जिमि जातिया मनूतयगु प्राणया रक्षा यानादिसँ।

4 छायाधाःसा जि व जिमि जातितयत स्यानाः नां तकं मल्यंक नाश यानाछवयेत्यंगु दु। जिमि मिजं व मिसा फुक्क दासया निंति मिया जक छवःगु जूसा ला जि सुम्क हे च्वने। थ्व खँ जक जूसा ला जि छसपोलयात दुःख बी हे मखुनि।”

5 जुजु अहासूरसं एस्तर रानीयात धाल, “थज्याःगु ज्या यायेगु आँट दुम्ह मनू सु खः? व गन दु?”

6 एस्तरं धाल, “व विरोधी शत्रु थ्व हे दुष्ट हामान खः।” अले जुजु व रानीया न्ह्यःने हामान तसकं ग्यात।

7 उकिं जुजु तसकं तंम्वयाः दाखमघ त्वनाच्चंगु त्वःताः जुस्क्क दनाः दरबारया तःधंगु क्यबय् वन।

तर हामानं आः ला जितः सजौय बीत जुजुया मनय पक्का याये धुंकल धकाः थुइकल। अथे जुयाः थःगु प्राणया रक्षाया नितिं इनाप यायेत एस्तर रानीया न्ह्यःने दनाच्चन।

8 जुजु क्यबं भवय नयेगु क्वथाय लिहां वःबलय हामान एस्तर रानी दुगु सोफाय भवःसुला च्वंगु खन।

अले जुजुं छक्क जुयाः थथे धाल, “छु छं दरबारय रानी जिनापं च्वना च्वकं हे वनापं घनेगु मतिइ तयागु ला छु?” जुजुयागु म्हुतुं थ्व खँ पिहां वयेवं अन दुपि नपुंसक च्यःतयसं हामानयागु ख्वाः त्वपुयाबिल।

9 अले अन दुपि नपुंसक च्यःत मध्ये हर्बोनां धाल, “छसपोलया प्राण बचय यानादीम्ह मोर्दकैयात यख्खायेत हामानं निइन्यागू मिटर तःजाःगु फांसि बीगु सिँया थां दय्कातःगु दु।”

जुजुं धाल, “अथेसा हामानयात उकी हे यख्खा!”

10 थुकथं मोर्दकैयात फांसि बीगु नितिं थःम्हं हे दय्कातःगु सिँया थामय हामानयात यख्खात। अनलि जुजुयागु तं क्वलाना वन।

8

एस्तरं यहदी जातियात बचय याःगु

1 व हे दिखुन्ह जुजु अहासूरसं यहदीतय शत्रु हामानया छेबुं फुक्कं रानी एस्तरयात बिल। अले एस्तरं मोर्दकै थःलाम्ह खः धाःगु कारणं मोर्दकै जुजुया न्ह्यःने वये खन।

2 अले जुजुं हामानपाखें कयातःगु राज्यया छाप दुगु अंगू त्वयाः मोर्दकैयात बिल। एस्तरं नं हामानपाखें कयातःगु छेबुं मोर्दकैया जिम्माय बिल।

3 अनलि एस्तर रानी ख्वख्वं जुजुयागु पालि भवसुलाः हाकनं वय्कःयाके अगागी हामानं यहदीतय विरोधय याःगु मभिंगु ग्वसाः रद यानादिसँ धकाः बिनित्ति यात।

4 अले जुजुं लुँयागु राजदण्ड एस्तरपाखे च्वका ल्हन। अले व दना वनाः जुजुया न्ह्यःने च्वंवन।

5 एस्तरं धाल, “महाराज, छसपोलं जितः यय्कादियागु खःसा जिं पवनागु पूर्वकादीगु खःसा अले जिं इनाप यानागु खँ छितः येल धाःसा अगागी हम्मदाताया काय हामानं राज्यया फुक्क प्रान्तय यहदीतयत नाश यायेगु ग्वसालं च्वयाछ्वःगु पौ रद यायेत, छसपोलं मेगु उजं पौ छगू च्वयाछ्वयादिसँ।

6 छायाः सा जिं थः मनुतय्के वः गु विपत्ति गथे यानाः स्वयाः च्वने फइ? अले जि थः परिवार नाश जूगु गथे यानाः सहयाना च्वने फइ?”

7 जुजु अहासूरसं रानी एस्तर व यहदी मोर्दैकैयात धाल, “हामानं थथे यहदीतयत् नाश यायेगु कुतः याः गलि हे ला खनि जिं हामानया फुक्क सम्पत्ति एस्तरयात बियागु, अले फाँसीया निति सिंयागु थामय् यख्खाबियागु खः।

8 आः छिमिसं यहदीतय् पलिनाः छिमित छु मनासिब जू मेगु छगू जिगु उजंकथं पौ च्वकि अले उकी जिगु अंगू छाप तयाब्यु छायाः सा जुजुया नामं च्वयाः जुजुयागु अंगू छाप दुगु पौ सुनानं रइ याये फइ मखु।”

9 अनलि सीवान धाइगु स्वंगू लाया निस्वन्हु खुन्हु जुजुया सकल छ्यान्जेतयत् सः तल। मोर्दैकैनं यहदीतयत् ब्यूगु आज्ञा कथं इमिगु थः गु हे भाषां पौ च्वयाः जुजुया मन्त्रीत, भारतनिसं कयाः कश देय् तक सछि व निस्वन्हुगु प्रान्तयापि बडा-हाकिमत अले देशया थीथी जातियापिनिगु नायः तयत् पौ छवत।

10 मोर्दैकैनं व उजं पौ अहासूरसया नामय् च्वयाः उकी मोहर छाप तल। जुजुया अस्तबलया सल गयाः व उजं पौयात हुलाकीतपाखें प्रान्त प्रान्तय् छवत।

11 फुक्क शहरय् थः गु प्राणया रक्षा यायेत यहदीत छथाय् मुनेफु, अथे यायेत जुजुयागु अनुमति दु धकाः उपिं पतिइ च्वयातः गु दु। गुगु नं प्रान्तयापि, गुगु नं जातियापि मनुतय्सं त्वाभः ज्वनाः यहदीत, इमि कलाः पि व मस्तयत् हमला याः वल धाः सा यहदीतय्सं इपिनापं लडाईं यायेफु, इमित स्याये फु, अले छम्हय् छम्हयसित नाश यानाः इमिगु जग्गा, जमिन, धन-सम्पत्ति काये फु धकाः नं पतिइ च्वयातः गु दु।

12 थ्व घटना अदार धाइगु झिनिंलाया झिस्वन्हु खुन्हु अहासूरस जुजुं राज्य याः गु फुक्क प्रान्तय् जुइ।

13 थ्व उजं पौया नक्कल फुक्क प्रान्तय् छगू उजंकथं पिकयाः व फुक्क मनुतयथाय् न्यंकीगु जुल। यहदीत धाः सा उखुन्हु थः शत्रुतयत् बदला कायेगु निति तयार जुयाच्चं धकाः नं थ्व उजं पती च्वयातः गु दु।

14 अथे जुयाः जुजुया उजंकथं पौ यंकीपि सल गयाः याकनं वन। थ्व उजं पौ राजधानी शूशनय् नं घोषणा यात।

15 अले मोर्दैकै वेंचुगु व तुयुगु जुजुया वसः फिनाः तग्वः गु लुँया श्रीपेच पुयाः प्याजीगु मलमलया लं फिनाः दरबारं पिहां वन। अनलि शूशन शहरय् खुशी व आनन्द मानय् यात।

16 यहदीतयगु निति व दिं खुशी व लसता अले इज्जतया दिं जुल।

17 जुजुया उजं पौ थ्यंगु फुक्क प्रान्तय् व फुक्क शहरय् यहदीतयगु निंति लसता व नखःया दि जुल। अले मेगु जातिया यक्व मनूत नं यहदी जुल। छायाधाःसा इमिके यहदीतयगु भय दुगुलि खः।

9

यहदीतयसं थः शत्रुतयत् नाश याःगु

1 झिंनिला अर्थात अदार लाया झिंस्वन्हु खुन्हु जुजुयागु उजं पूर्वकीगु दिं वल। उखुन्हु हे यहदीतय् शत्रुतयसं इमित थःगु अधिकारय् हयेगु आशा याःगु खः। तर उकिया अखः इमित घृणा याइपिं यहदीतयसं इमित अधिकार याइगु जुल।

2 उखुन्हु इमित सत्यानाश यायेत स्वःपिन्त हय्कायेत यहदीत जुजु अहासूरसया फुक्क प्रान्तय् थथःगु शहरय् छथाय् मुन। इमित सुनानं विरोध याये मफुत छायाधाःसा मेगु फुक्क जातियापिं मनूत इपिं खनाः ग्यात।

3 अले इमिके मोर्दकैया भय दुगुलि मन्त्रीत, प्रान्त प्रान्तयापिं बडा-हाकिमत, देशया थीथी जातियापिनि नायःतयसं यहदीतयत् ग्वाहालि यात।

4 मोर्दकै दरबारयाम्ह छम्ह मू मनू जुल अले वया शक्ति व मान अप्वया वन अले वया नां फुक्क प्रान्तय् बयबय जुल।

5 अनंलि यहदीतयसं थः फुक्क शत्रुतयत् हमला यात अले तरवारं स्यानाः नाश यानाबिल। अले इमिसं थः शत्रुतयत् थःयत्थें यात।

6 राजधानी शूशन शहरय् यहदीतयसं न्यासः मिजं मनूतयत् स्यानाः नाश यात।

7 इमिसं पर्शन्दाता, दल्फोन, अस्पाता,

8 पोरात, अदलिया, अरीदाता,

9 पर्मशता, अरीशै, अरीदै व बैजाता,

10 हम्मदाताया काय् यहदीतय् शत्रु हामानया उपिं झिम्ह काय्पिं नं स्यानाबिल। अयनं इमिगु धन-सम्पत्ति लुतय् मयाः।

11 उखुन्हु हे राजधानी शूशनय् स्याःपिं मनूतयगु ल्याः जुजुयात न्यंकल।

12 अले जुजुं रानी एस्तरयात धाल, “यहदीतयसं राजधानी शूशनय् न्यासः मनूतयत् व हामानया झिम्हं काय्पिन्त स्यानाः नाश याःगु दु। जुजुया मेगु प्रान्तय् इमिसं छु छु यात जुइ? आः हाकनं छंगु मेगु छुं बिन्ति ल्यंदनि ला? जितः धा व जिं पूर्वकाबी, छुं छुं फवने मास्ति वः फवँ व छन्त बी।”

13 एस्तरं जुजुयात लिसः बिल, “छसपोलया इच्छा दु धइगु खःसा थौं उजं बियादी थें कन्हय् नं थथे हे यानाः शूशनय् यहदीतय्सं याये दयेमाः धकाः मन्जुरी बियादिसँ। अले हामानया उपिं झिम्हं काय्पिनिगु सीम्ह फांसि बीगु थामय् यख्खायाबिल दयेमा।”

14 अले जुजुं अथे हे या धकाः उजं बिल। शूशनय् जुजुया उजं घोषणा यात अले हामानया झिम्हं काय्पिनिगु सीम्ह फांसि बीगु थामय् यख्खायाबिल

15 अदार लाया झिंप्यन्हु खुन्हु हाकनं यहदीत छथाय् मुनाः शूशनय् स्वसः ति मनूत स्यात। तर उबलय् नं इमिसं लुतय् मयाः।

16 थुबलय् हे जुजुया प्रान्त प्रान्तय् ल्यंदनिपिं यहदीत थः शत्रुतपाखें थःत बचय् यायेत फुक्क प्रान्तय् थथःगु शहरय् छथाय् मुन। इमिसं न्हयेन्याद्रः मनूत स्यात। तर इमिसं लुतय् मयाः।

17 थ्व धाःसा अदार लाया झिंस्वन्हुया दिं स्याःगु खः। अले झिंप्यन्हु खुन्हुया दिनय् इमिसं आराम काल अले व दिं इमिगु निति छगू नखः व लसताया दिं जुल।

पूरीम नखः

18 शूशनया यहदीतय्सं धाःसा व लाया झिंस्वन्हु खुन्हु व झिंन्यान्हु खुन्हु सकलें छथाय् मुन। अले झिंन्यान्हुया दिखुन्हु आराम काल। व दिं नखः व लसताया दिं जुल।

19 अथे जुयाः तापाक गामय् च्वनिपिं यहदीतय्सं अदार लाया झिंप्यन्हुया दिखुन्हु लसता व नखः हन। अले उखुन्हु इमिसं छम्हय्सिनं मेम्हय्सित कोसेलि बीगु यात।

20 मोर्दैकैनं धाःसा थुपिं फुक्क खँ च्वयाः ल्याःचाः तल, अले जुजु अहासरसया लिक्क व तापाक्क लाःगु फुक्क लागाय् च्वंपिं यहदीतय् थथे पौ च्वायाछवत,

21 दँय् दँसं अदार लाया झिंप्यन्हु खुन्हु व झिंन्यान्हु खुन्हु लसताया नखः हनेगु या।

22 उबलय् यहदीतय् थः शत्रुपाखें बचय् जुयाः न्हगु जीवन दुगुलि इमिगु दुःखपाखें खुशी व लसताय् हिउगु दु धकाः नं च्वल। अले इमिसं उपिं दिखुन्हु लसताया नखःकथं छम्हय्सिनं मेम्हय्सित नयेगु नसा बीगु व नये मखंप्ति नं कोसेलि बीगु दिक्थं हनय् यायेमाः धकाः वं च्वल।

23 थुकथं मोर्दैकैनं च्वःगु पौकथं शुरू याःगु थिति न्ह्याबलें हनेत यहदीत मानय् जुल।

24 यहदीतय् शत्रु अगाग वंशयाम्ह हम्मदाताया काय् हामानं यहदीतयूत नाश यायेगु दि पक्का यायेत चिष्टा तःगु खः। थुकियात “पुर” (अथवा चिष्टा) धाइगु खः।

25 जुजुं थ्व खँ सीवं यहदीतयगु विरोधय् हामानं याःगु मभिगु ज्यात वयागु हे छेनय् तयेत व वया कायपिन्त फांसिया थामय् यख्खायेत जुजुं च्वयाः उजं बिल।

26 (अथे जुयाः व दियात “पूर” खँग्वः कथं “पूरीम” धाइगु खः) व पती च्वयाकथं व थ्व खँयात कयाः व इमिसं खंगु व इमित जूगु खं यानाः,

27 यहदीतयसं थः सन्तान व इपिं मिलय् जूपिन्त थुपिं निन्हु नखःचखः दँयदसं क्वःछिनातःगु बिधिकथं पक्का यानातःगु दिनय् हे मानय् यायेगु धकाः बचं बिल।

28 अले पुस्तां पुस्ता तक फुक्क घराना व परिवारं फुक्क प्रान्त व शहरय् यहदीतय् दथुइ पूरीमया दिया नखः हनेमाः। अले थुकिया लुमान्ति इमि सन्तानतय् दथुइ गुबले मदीमाः धकाः पक्का यात।

29 अथे जुयाः अबीहेलया म्हाय् रानी एस्तरं व यहदी मोर्दैकैनं पूरीमया खँय् निगूगु पौ च्वयाः अधिकारकथं पक्का यात।

30 थथे जुयाः यहदी मोर्दैकैनं जुजु अहासूरसया सच्छि व निइन्हयगु प्रान्तय् शान्ति व सुरक्षाया भित्तुना बियाः फुक्क यहदीतयूत पौ च्वयाछवत।

31 उकी यहदीतयूत गथे इमिसं अपसं व विलापया नियमत मानय् याना वयाच्वंगु खः, अथे हे इपिं व इमि सन्तानतयसं पूरीमया दित नं मानय् या धकाः उजं ब्यूगु दु। मोर्दैकै व एस्तर रानी निम्हायसिनं अथे उजं ब्यूगु खः।

32 पूरीमया नितिं थुपिं नियमत एस्तरं उजं पक्का यात अले उपिं फुक्क खँत छगू सफुलिइ च्वयाः ल्याःचाः तल।

10

मोर्दैकैनं याःगु तःधंगु ज्या

1 जुजु अहासूरसं थःगु देशया मूख्य भागय् च्वंपिं व समुद्रया टापुइ च्वंपिं सकले मनुतयूत कर पुइकल।

2 जुजुया अधिकार, तःधंगु ज्यात अले गुकथं मोर्दैकैयात तःधंगु पदया नितिं ल्यायाः, उपिं फुक्क खँ फारस व मादीया जुजुयागु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

3 जुजुया क्वयया दर्जायाम्ह यहदी मोर्दैकै छम्ह हे जक खः। व यहदीत मध्ये छम्ह हे जक तसकं तःधंम्ह व नांजाःम्ह खः। अले व थःगु देशय् थः यहदी

दाजुकिजापिनि दथुइ तसकं भिंम्ह जुल छायाधाःसा वं थःमनूतय्गु भिं यानाः सकल
यह्दीतय्त् बचय् यात।

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7